

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Meddelande nr 2017:21

Fritidsfiske och fisketurism i Jönköpings län 2020

Strategi och handlingsplan

■ Fritidsfiske och fisketurism i
Jönköpings län 2020
Strategi och handlingsplan

Meddelande	nr 2017:21
Referens	Adam Johansson och Rasmus Linderfalk, Naturavdelningen, april 2017
Kontaktperson	Adam Johansson, Länsstyrelsen i Jönköpings län, 010-223 63 54, adam.johansson@lansstyrelsen.se
Webbplats	www.lansstyrelsen.se/jonkoping
Fotografier	Framsida: Sportfiskarna, i övrigt anges fotografer i samband med bilder.
Kartmaterial	© Lantmäteriet Geodatasamverkan
ISSN	1101-9425
ISRN	LSTY-F-M—17/21--SE
Tryckt på	Tryckt på Länsstyrelsen, 2017
© Länsstyrelsen i Jönköpings län 2017	

Förord

Du håller i din hand den första strategin för fritidsfiske och fisketurism i Jönköpings län. Strategin sträcker sig till 2020 och vår förhoppning är att den ska bli en viktig katalysator för arbetet med fritidsfiske och fisketurism, både på Länsstyrelsen och hos andra berörda aktörer. I samband med framtagandet av strategin har vi bildat ett nytt nätverk för att kunna träffas och diskutera frågorna. Strategin och nätverket kan tillsammans göra att vi gemensamt satsar på rätt saker och driver arbetet framåt. Det är viktigt, för det finns mycket att göra!

Fiske är ett omfattande fritidsintresse. Närmare två miljoner svenskar fiskar någon gång per år. I Jönköpings län finns goda förutsättningar för fritidsfiske och fisketurism tack vare många upplåtta vatten och möjligheten till fritt fiske i Vättern. Bland turister som besöker vår region är fisket en viktig reseanledning - ungefär 16 % av utländska turister som besöker Småland fiskar.

Tyngdpunkten på Länsstyrelsens arbete med fiske ligger på att säkra fisktillgången och säkerställa god vattenkvalitet och bra livsmiljöer för fisk genom fiskevårdsåtgärder, kalkning och åtgärder för att minska övergödning. Förvaltning av fisket på allmänt vatten, miljöövervakning, samt rådgivning till fiskevattenägare är andra arbetsuppgifter med koppling till fisket. Däremot har det tidigare saknats riktad finansiering för att arbeta med att främja fritidsfiske och fisketurism. Nu finns en sådan möjlighet genom ett särskilt uppdrag och särskilt avsatta medel för länsstyrelsernas arbete med friluftsliv.

En viktig åtgärd i handlingsplanen är att utveckla arbetet i fiskevårdsområdena. Fiskevattenägarna är nödvändiga aktörer i arbetet med en långsiktigt hållbar och lokalt förankrad fritidsfiske och fisketurism. Att främja barn och ungdomars fiske är viktigt eftersom fiske bidrar till god hälsa, lärande, social utveckling och miljöengagemang. För att ytterligare tillgängliggöra fisket är vi också av uppfattningen att informationen om våra fiskemöjligheter behöver förbättras. En samordnad funktion för att uppdatera och tillhandahålla information om fritidsfiske och fisketurism i länet tror vi därför skulle vara en värdefull satsning.

Det har inom Jönköpings län genomförts ett flertal satsningar på fritidsfiske och fisketurism. Många aktörer arbetar aktivt på sina håll, men det har fram tills nu saknats en gemensam bild av hur fritidsfisket och fisketurismen kan utvecklas i Jönköpings län och vilka insatser som behövs. Denna strategi fyller det tomrummet och utgör en gemensam plattform för hur vi tillsammans kan utveckla fritidsfisket och fisketurismen i Jönköpings län!

Jönköping, 2017-06-13

Håkan Sörman
Landshövding

Anton Halldén
Länsfiskekonsulent

Innehållsförteckning

Inledning och bakgrund.....	8
Om strategin	8
Strategins koppling till övergripande mål	9
Kännetecken för fisket i Jönköpings län.....	11
Målsättningar 2020	13
Åtgärdsområden	15
1. Fisken och fisket förvaltas och utvecklas på ett långsiktigt hållbart sätt	16
1.1 Ökad aktivitet i fiskevårdsområden	16
1.2 Starka fiskbestånd och ökad ekonomisk avkastning genom ökad kunskap och aktiv förvaltning	18
2. Tillgängligheten till fiske har förbättrats	20
2.1 Tillgänglighet till information och fiskekort	21
2.2 Fysisk tillgänglighet	23
3. Samverkan inom fritidsfiske och fisketurism har stärkts både regionalt och lokalt	25
3.1 Nätverk för fritidsfiske och fisketurism i Jönköpings län	25
3.2 Samverkan mellan fiskevattenägare och fritidsfiskare och fisketurismföretag	26
4. Fisketurismen är en viktig del av hållbar landsbygdsutveckling	26
4.1 Marknadsföring och försäljning av fiskeprodukter	27
4.2 Samverkan mellan företag och kompetensinsatser	28
4.3 Hållbar produktutveckling	30
5. Intresset för fiske har ökat	31
5.1 Klassdraget – riktade fiskeaktiviteter till barn och ungdomar	31
5.2 Information om och utveckling av tätortsnära fiske	32
5.3 Etablera Sportfiskarna i Jönköpings län.....	34
6. Kunskapen om fritidsfisket och fisketurismens omfattning och betydelse är känd	35
6.1 Ökad kunskap om fritidsfiske och fisketurism.....	35

Inledning och bakgrund

Fritidsfiske är en hobby med många utövare. Fritidsfiske inkluderar både sportfiske med handredskap och husbehovsfiske med mängdfångande redskap. Merparten av utövarna är sportfiskare. 1,6 miljoner svenskar mellan 16 och 80 år fritidsfiskade under 2013 (Statistiska Centralbyrån, 2014). Dessutom är fisket en viktig reseanledning för utländska turister på besök i Sverige. Under perioden 2011-2014 hade utländska turister fiskat i Sverige under i snitt 775 000 besök årligen. Detta innebär att fiske är huvudaktiviteten eller en av aktiviteterna som utförs vid 4 procent av det totala antalet besök till Sverige (Tillväxtverket, 2014). Fritidsfiske har rekreativa och hälsofrämjande värden och bidrar, liksom andra friluftaktiviteter, på så sätt till förbättrad folkhälsa.

Om strategin

Detta dokument är både en strategi och en handlingsplan. Det innebär att den både innehåller övergripande målsättningar som är nedbrutna i delmål med uppföljningsbara indikatorer (se kapitlet ”Målsättningar 2020”), samt åtgärder som konkretiserar hur målsättningarna ska nås (se kapitlet ”Åtgärdsområden”).

I strategin pekas förslag på utförare ut för respektive åtgärd. Föreslagna utförare bedöms vara lämpliga, men det finns inget som förbinder föreslagna utförare att utföra åtgärderna. För respektive åtgärd finns också en uppskattad kostnad och förslag på finansiering. Kostnaden är ungefärlig och beror naturligtvis ofta på ambitionsnivån och i hur stor omfattning åtgärden genomförs. Det saknas riktad finansiering för många av åtgärderna.

Istället ges förslag på olika typer av finansiering som kan bidra till genomförandet av respektive åtgärd.

Under 2016 genomfördes en workshop med berörda aktörer som lade grunden till innehållet i denna strategi. En viktig utgångspunkt för det mötet och för strategin var bland annat hur personer med utländsk bakgrund, barn och ungdomar kan få bättre förutsättningar för fiske och stimuleras i sitt fiskeintresse. Åtgärder i strategin som bidrar till detta är bland annat 2.1, samt 5.1, 5.2 och 5.3. Utöver workshopen har ytterligare berörda aktörer getts möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i denna strategi. Vi vill passa på att rikta ett tack till fiskevårdsområdesföreningar, fiskevattenägareförbundet i Jönköpings län, Sportfiskarna, fisketurismföretagare, fiskebutiker, kommuner, Smålands Turism, leaderområden samt Jordbruksverket som bidragit med värdefulla synpunkter för att utveckla innehållet i strategin.

Denna strategi innefattar inte några åtgärdsförslag för att hantera de miljöproblem som finns i länets vatten. Att miljöfrågorna hanteras på rätt sätt och i rätt forum är en grundförutsättning för att säkerställa livskraftiga fiskbestånd och möjlighet till fiske. Arbetet med miljöfrågor kopplade till vatten hanteras i särskild ordning, varför de utesluts i denna strategi. Målsättningar beskrivs bland annat i vattenförvaltningens åtgärdsprogram och i åtgärdsprogrammet för Vattnets miljömål.

Strategin sträcker sig, liksom Jordbruksverkets och Havs- och vattenmyndighetens nationella strategi för fritidsfiske och

fisketurism, till 2020 då den ska följas upp och revideras.

Fritidsfiske: Allt fiske som inte bedrivs för avsalu. Syftet är rekreation och/eller konsumtion av fångsten i det egna hushållet. Fritidsfiske kan delas upp i sportfiske och husbehovsfiske beroende på vilken redskapstyp som används samt vad syftet med fisket är.

Fisketurism: När människor i syfte att fritidsfiska reser till och vistas på platser utanför sin vanliga omgivning eller nyttjar tjänster som tillhandahålls av fisketurismföretag.

Källa: Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten. Svenskt fritidsfiske och fisketurism 2020

Strategins koppling till övergripande mål

NATIONELL STRATEGI FÖR FRITIDSFISKE OCH FISKETURISM

Sedan 2013 finns en nationell strategi för fritidsfiske och fisketurism framtagen i samverkan mellan Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten. Denna strategi för Jönköpings län har hämtat inspiration och ledning ur den nationella strategin, men innehåller mål och åtgärder med tydlig regional koppling. Den här strategin har stort fokus på fisket på enskilt vatten och den utvecklingspotential som finns där. Merparten av fritidsfiske och fisketurism i Jönköpings län bedöms ske på enskilt upplåtet vatten, där försäljning av fiskekort via fiskevårdsområden är den viktigaste upplåtelseformen. I Jönköpings län finns allmänt vatten endast i Vättern.

RIKTLINJER FÖR UTVECKLING AV FISKETURISM I DE NORDISKA LÄNDERNA

Inom ett samarbete om fritidsfiske och fisketurism mellan de nordiska länderna inom ramen för Nordiska ministerrådet

kom man fram till nedanstående gemensamma ståndpunkter (Länsstyrelsen i Jönköpings läns översättning):

1. Fiskeförvaltning och åtgärdsarbete ska baseras på kunskap och vetenskapliga data, samt syfta till långsiktig hållbarhet med målet att optimera det sociala och ekonomiska värdet av fiskeresursen.
2. Fritidsfisket och fisketurismens behov, såsom starka fiskbestånd och stora individer av viktiga sportfiskearter, ska tas stor hänsyn till vid fiskeförvaltning och åtgärdsarbete.
3. Negativa påverkansfaktorer på fiskbestånd som är viktiga för fritidsfiske och fisketurism ska tydliggöras och åtgärder ska vidtas för att minimera eller eliminera negativ påverkan.
4. Allmänhetens fiskeintresse ska främjas genom att introducera barn, ungdomar, äldre och nyanlända till fritidsfiske.
5. Marknadsföring av länder och regioner som fiskedestinationer ska finansieras och samordnas av myndigheterna, men genomförs av företagare och branschorganisationer.
6. Myndigheters och andra aktörers roller och ansvar för utveckling av fritidsfiske och fisketurism ska tydligare definieras och det ska finnas en riktad finansiering för arbetet.

RIKSDAGENS FRILUFTSMÅL

I december 2012 beslutade regeringen om tio nationella mål för friluftspolitiken. Denna strategi har stark koppling till nästan alla av dem, men framförallt till ”Tillgänglig natur för alla”, ”Starkt engagemang och samverkan för friluftslivet”, ”Tillgång till natur för friluftsliv”, ”Attraktiv tätortsnära natur”, ”Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling”, ”Ett rikt friluftsliv i skolan”, ”God kunskap om friluftslivet” och ”Friluftsliv för god folkhälsa.

ÅTGÄRDSPROGRAMMET VATTNETS MILJÖMÅL 2017-2021

Denna strategi har också en stark koppling till åtgärdsprogrammet Vattnets miljömål 2017-2021 i Jönköpings län. Koppling finns framförallt till miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” och närmare bestämt åtgärd 4 och 5 om ”utveckling av lokalt fiskevårdsarbete” och ”förenklad fiskevårdsplan”. I åtgärdsprogrammet har aktörer åtagit sig att genomföra åtgärderna och i den här strategin vidareutvecklas åtgärdernas innehåll.

Foto: Fishing-in-sweden.com

Kännetecknen för fisket i Jönköpings län

Vårt område har goda förutsättningar för fritidsfiske och fisketurism. I Jönköpings län finns många vatten med ett bra fiske efter eftertraktade arter som gädda, gös och abborre. Det nuvarande svenska sportfiske-rekordet för gös kommer från en sjö i länet och den största svenska sportfiskefångade gäddan kommer från Vättern.

Sjöarna i länet omfattar allt från oligotrofa källsjöar till större slättlandssjöar. Länet vattendrag är generellt små eftersom de har sina källflöden i länet och hyser ofta bestånd av småvuxen stationär öring. Västra delarna av länet är tämligen försurningspåverkade och kalkas kontinuerligt för att upprätthålla god vattenkvalitet. Övergödningssproblem förekommer i vissa delar av länet och är ett resultat av mänsklig påverkan. Det största problemet för biologin i länets vatten bedöms dock vara fysisk påverkan i form av dammar, vattenkraft samt rensningar och omgrävningar. Problem med vattenbrist och översvämningar förekommer och kan framöver få ökade negativa konsekvenser i vårt område.

Fisket i länets vatten är förhållandevis väl organiserat och upplåts genom fiskevårdsområden eller andra upplåtelseformer. Totalt sett finns 214 fiskevårdsområden och ett antal fiskevårdsföreningar samt put-and-take-områden i länets 13 kommuner. Dessutom finns fritt fiske i Vättern med frifiske-rättigheter både på enskilt och allmänt vatten. I Vättern finns ett unikt fiske efter röding, öring, harr och lax - arter som normalt sett framförallt förknippas med fiske i nordligare delar av Sverige.

Närheten till Europa gör området till en passande destination för utländsk fisketurism. Här finns vad många turister efterfrågar i en relativt oexploaterad natur och landsbygd, vidsträckta skogar och varie-

rante sjöar och vattendrag med ett, med sydeuropeiska mått mätt, utomordentligt fiske.

Statistik som samlats in av Tillväxtverket i samband med gränsundersökningen ”IBIS” (Internationella Besökare i Sverige) verifierar också att fisket är en viktig reseanledning till Småland, Öland och Gotland. Hela 16 procent av de tillfrågade utländska turisterna som besökt området 2013 hade fiskat under sin vistelse. 16 procent av de turister som fiskade under sin vistelse i Sverige 2013 gjorde det i det område som i undersökningen kallas för ”Småland med öarna”.

Företagen med intäkter från fisketurism är dock förhållandevis få i området. Vid en studie som Fiskeriverket genomförde 2007 konstaterades 45 företag i Jönköpings län vara så kallade ”fritidsfiske-relaterade företag”. I en kartläggning 2013 i samband med en marknadsföringsinsats genomförd av Smålands Turism konstaterades att antalet företag som hade någon koppling till fisketurism var cirka 70 stycken. Många av fisketuristerna som besöker länet vänder sig också till privata stuguthyrare.

Vad gäller fritidsfiskets omfattning i länet försöker vi åskådliggöra detta genom ett litet räkneexempel. Som nämnts ovan fritidsfiskade 1,6 miljoner svenskar mellan 16 och 80 år under 2013 (Statistiska Centralbyrån, 2014). Med ledning av befolkningsstatistik för riket och för Jönköpings län och antagandet att fiskeintresset och andelen 16-80-åringar är detsamma i Jönköpings län som i resten av Sverige uppskattar vi att antalet som fritidsfiskat 2013 mellan 16-80 år är närmare 60 000 personer i Jönköpings län. Eftersom området karaktäriseras av landsbygd, där fiske normalt sett är en vanligare hobby, och hyser många intressanta fiskevatten är det sannolikt en större andel av befolkningen i

Jönköpings län som fiskar än i Sverige som helhet.

I samband med framtagandet av en länsovergripande handlingsplan för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet 2014 gjordes en analys av styrkor och svagheter, möjligheter och hot vad avser fritidsfiske och fisketurism i Jönköpings län. Denna har nu uppdaterats något och redogörs för nedan.

Styrkor

- Stor potential för nationella och utländska fisketurister
- Attraktiv miljö
- Intressanta fiskarter för många kategorier fiskande
- Många fiskevatten upplåtna för fritidsfiske och fisketurism
- Väl organiserade fiskerättsägare.

Svagheter

- Brist på fiske- och kringaktiviteter
- Bristfällig information om utbud
- Litet utbud av upplåtet kräftfiske

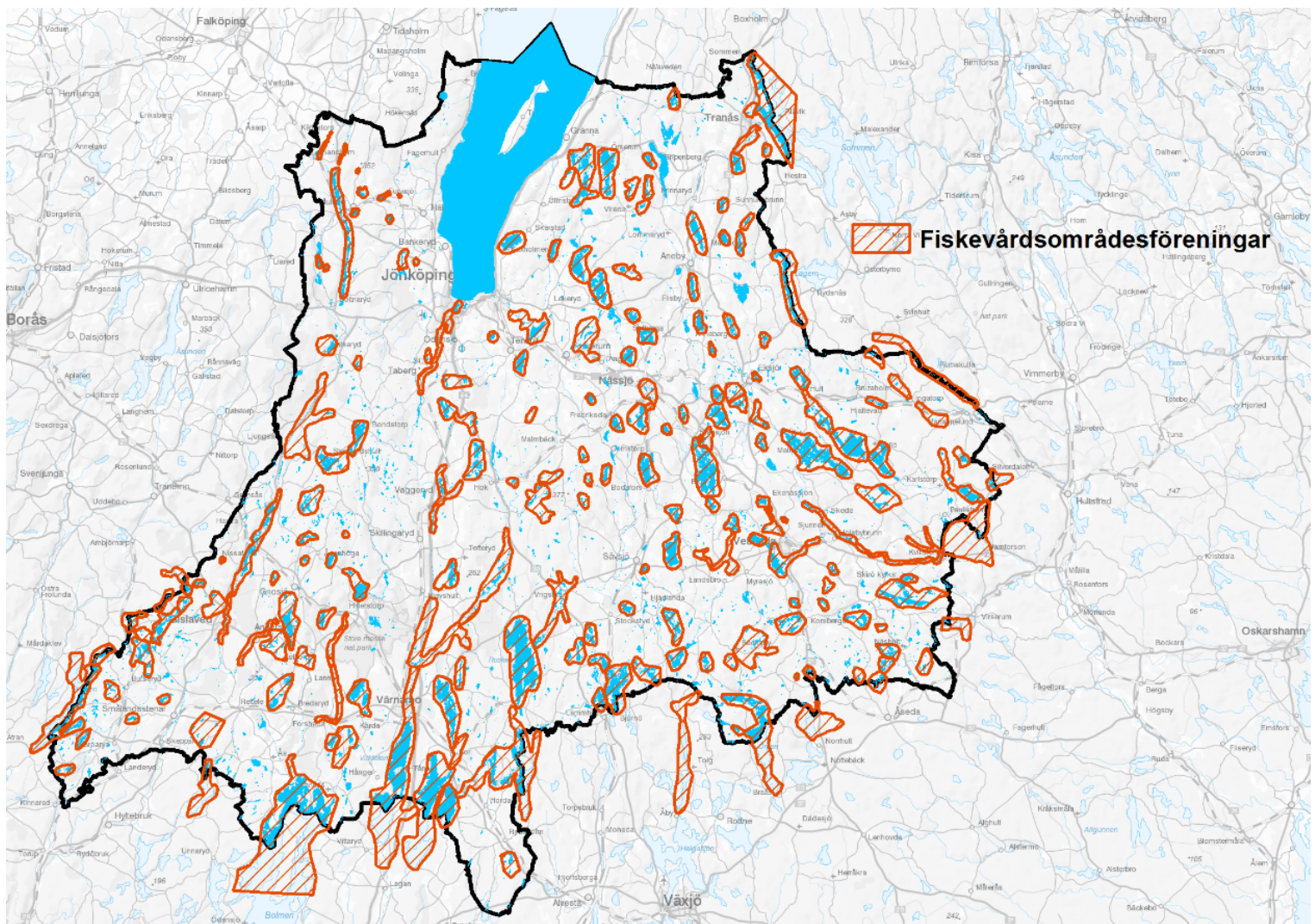
Möjligheter

- Utveckla tätortsnära fiske
- Förbättra fiskevården
- Se externa nyttjare som en resurs
- Utveckla attraktiviteten
- Utveckla samverkan för fritidsfiske och fisketurism i länet
- Ta bättre betalt för tjänster som erbjuds

Hot

- Brist på aktiv förvaltning i fiskevårdsområden
- Överfiske
- Sviktande bestånd
- Bristfällig fisketillsyn
- Förändrad vattenregim

Bild: Kartan visar fiskevårdsområden i Jönköpings län samt den del av Vättern som ligger inom länet.

Målsättningar 2020

Nedan listas målsättningar för 2020, samt delmål och indikatorer kopplade till respektive målsättning. Vissa delmål saknar tillhörande indikator. Dessa delmål fungerar både som delmål och indikator och kommer följas upp efter 2020.

Fisken och fisket förvaltas och utvecklas på ett långsiktigt hållbart sätt.

- Kompetensen om fiskevård, fritidsfiske och fisketurism har höjts i länets fiskevårdsområden
  - Indikator: Det har genomförts 10 riktade kompetensutvecklingsaktiviteter/-material med fvof som målgrupp.
  - Indikator: Det finns generella rekommendationer för förvaltning och utveckling som är användbara för fvof i Jönköpings län.
- Det bedrivs ett aktivt fiskevårdsarbete i länets fiskevårdsområden.
  - Indikator: 60 % av länets fvof har artspecifika fiskeregler.
  - Indikator: Det har i fvof:s regi genomförts fysiska fiskevårdande åtgärder i minst 30 av länets sjöar eller vattendrag.
  - Indikator: Andelen fvof med förordnade fisketillsynsmän har ökat från dagens nivå på 50 procent.
  - Fiskekortspriserna i länets fiskevårdsområden har ökat till följd av en översyn av fiskevårdsområdenas förutsättningar.
- Det finns en långsiktig finansiering för myndigheternas, kommunernas och de berörda organisationernas arbete med fritidsfiske och fisketurism.

Tillgängligheten till fiske i Jönköpings län har förbättrats

- God tillgänglighet till information och fiskekort gör det enkelt att fiska.
  - Indikator: Fiskekortsförsäljning via internet har ökat från dagens nivå på cirka en tredjedel och finns 2020 i minst hälften av länets fiskevårdsområden.
  - Indikator: Länsstyrelsen och länets kommuner sprider uppdaterad information om var man kan fiska.
- Den fysiska tillgängligheten till vatten har förbättrats.
  - Indikator: Det har anlagts 10 nya sjösättningsramper.
  - Indikator: Omotiverade regler som begränsar fisket i tid, rum eller med vissa metoder har tagits bort i flera av länets fiskevårdsområden.
  - Indikator: Det finns information om tillgänglighetsanpassade och kvalitetsgranskade fiskeplatser i tätortsnära miljö som tillgängliggjorts för allmänheten.

Samverkan inom fritidsfiske och fisketurism har stärkts både regionalt och lokalt.

- Det finns ett etablerat nätverk i länet för fritidsfiske och fisketurism.
- Det finns väl fungerande samarbeten mellan turismföretagare, fiskevattenägare, destinationsutvecklare och myndigheter som bidrar till gemensam utveckling av fisketurismen i området.

Fisketurismen är en viktig del av hållbar landsbygdsutveckling

- Fisketurismen har ökat.
  - Indikator: Antal företag med inkomster från fisketurister har ökat.
  - Indikator: Antalet guidedagar per företag har ökat.
- Fisketurister väljer att besöka Jönköpings län och är nöjda med sin vistelse.
  - Indikator: Det finns en aktiv marknadsföring av fisket i området.
  - Indikator: Det finns en mottagningsapparat som kan tillgodose fiskande gästers behov av information.
  - Indikator: Företag med koppling till fisketurism har fått genomlysning och rådgivning till exempel via ”Swedish Welcome” och dessutom hjälp att utveckla den fisketuristiska delen av sin verksamhet.

Intresset för fiske har ökat.

- Barns möjligheter att prova på fiske har förbättrats.
  - Indikator: Skolaktiviteter på temat fiske förekommer årligen i samtliga av länets kommuner.
  - Indikator: Sportfiskarna har etablerat en barn- och ungdomsverksamhet i Jönköpings län.
- Möjligheterna till stadsnära fiske har förbättrats.
  - Indikator: Det finns tydlig och uppdaterad information om tätortsnära fiske i samtliga kommuner.
  - Indikator: Antalet utpekade fiskeplatser i tätortsnära vatten har ökat.
  - Indikator: Antalet upplåttna tätortsnära vatten har ökat.

Kunskapen om fritidsfiske och fisketurismens omfattning och betydelse är känd.

- Det finns studier av fritidsfiske och fisketurismens omfattning i länet.
- Kunskapen har spridits till berörda aktörer.

Åtgärdsområden

Åtgärdsområdena nedan har delats in beroende på vilken övergripande målsättning de syftar till att uppfylla. Naturligtvis kan ett och samma åtgärdsområde bidra till flera övergripande målsättningar, men de har kopplats till det mål de anses bidra mest till.

Nedan pekas förslag på utförare ut för respektive åtgärd. Föreslagna utförare bedöms vara lämpliga, men det finns inget som förbinder föreslagna utförare att utföra åtgärderna. För respektive åtgärd finns också en uppskattad kostnad och förslag på finansiering. Kostnaden är en erfarenhetsbaserad skattning som bland

annat påverkas av ambitionsnivån och i hur stor omfattning åtgärden genomförs. Det saknas riktad finansiering för många av åtgärderna. Istället ges förslag på olika typer av finansiering som kan bidra till genomförandet av respektive åtgärd.

För respektive åtgärd anges också en prioritering mellan 1 och 3 som redovisar åtgärdens betydelse för den övergripande målsättning under vilken åtgärden återfinns.

- Prio 1 = Stor betydelse
- Prio 2 = Betydelse
- Prio 3 = Viss betydelse

Foto: Göran Assner, Smålands Turism.

1. Fisken och fisket förvaltas och utvecklas på ett långsiktigt hållbart sätt

1.1 ÖKAD AKTIVITET I FISKEVÅRDSOMRÅDEN

SYFTE

Öka aktiviteten i länets fiskevårdsområden.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

Merparten av fisket i Jönköpings län sker i vatten som förvaltas av fiskevårdsområden. Fiskevårdsområdesföreningarna (fvof) är därmed de viktigaste aktörerna när det kommer till att tillgängliggöra fisket för allmänheten och är också ansvariga för förvaltningen av fisk och fiske i områdena (exempelvis vilka regler som sätts för fisket). Fvof har i många fall svårt att bemanna sina styrelser och driva ett aktivt arbete. Orsaker till detta är bland annat att det oftast krävs ideellt arbete, intresset för fiske kanske saknas

och många områden kan ha för få fiskevattenägare för att det ska vara lätt att sätta samman en engagerad styrelse.

Åtgärder som ökar möjligheten att driva ett aktivt arbete är därför prioriterade. Det bedöms vara viktigt att attrahera engagerade personer till föreningarna, inte minst yngre verkar vara en bristvara i många fall. I föreningar som är små kan man behöva hitta sätt att samverka med

andra mindre områden. Det kan till exempel vara att samordna årsmöten för att kunna locka externa föreläsare, bereda frågor tillsammans eller sälja gemensamma fiskekort.

Genom att slå samman mindre fiskevårdsområden med liknande förutsättningar ökar också möjligheten att bedriva ett aktivt arbete. Detta är inte minst en möjlighet i näraliggande fiskevårdsområden eller angränsande fiskevårdsområden utefter ett vattendrag. Länsstyrelsen kan genom fördelning av Statliga fiskevårdsmedel bidra med 50 procent medfinansiering för sammanslagning, utökning eller nybildande av fvof.

Nr	Förslag på utförare	Åtgärd	Prio	Kostnad och finansiering
1.1.1	Enskilda fvof	Attrahera engagerade personer till styrelserna. Fiskevårdsområdesföreningarnas styrelser behöver inte enbart bestå av fiskevattenägare. Kanske finns någon aktiv fritidsfiskare i området som är beredd att engagera sig i områdets styrelse?	1	Liten kostnad vid sidan av det arbete som eventuellt vidtas ute i föreningarna.
1.1.2	Fiskevattenägareförbundet i Jönköpings län och enskilda fvof	Hitta vägar att samverka med andra områden i närheten kring gemensamma frågor.	1	Liten kostnad vid sidan av det arbete som eventuellt vidtas ute i föreningarna.
1.1.3	Länsstyrelsen	Informera om möjligheten att söka pengar för ny- eller ombildning av fiskevårdsområden.	1	<10 000 kr
1.1.4	Länsstyrelsen, kommuner	Inventera behov av sammanslagningar av fvof	1	Projekt inom ramen för Havs- och vattenmiljöanslaget
	Enskilda fvof	Söka pengar för sammanslagning av fvof och initiera arbetet lokalt.	1	Potentiellt stor kostnad. Kan finansieras via havs- och vattenmiljöanslaget samt eventuell kommunal finansiering.

1.2 STARKA FISKBESTÅND OCH ÖKAD EKONOMISK AVKASTNING GENOM ÖKAD KUNSKAP OCH AKTIV FÖRVALTNING

SYFTE

Öka kunskapsnivån om fisk och fiske och att lokalt vidta åtgärder som i förlängningen leder till starka fiskbestånd och ökad ekonomisk avkastning.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

Det är viktigt att arbeta för en stor kunskap och förståelse om fisk- och fiskerelaterade frågor bland länets fiskevårdsområdesföreningar. Detta kan bidra till ökande intresse och att fiskevårdande åtgärder prioriteras.

Eftersom arbetet i fiskevårdsområdesföreningar framförallt sker på fritiden skulle det sannolikt underlätta arbetet om det fanns mer lättillgängliga rekommendationer och tips som ger exempel på vad man kan arbeta med i fiskevårdsområdet.

Incitamentet för en aktivare förvaltning av fiskevattnet kan öka om den ekonomiska avkastningen från fisket ökar. En viktig faktor för att gradvis öka den ekonomiska avkastningen är att skapa ett attraktivt fiskevatten genom aktivt fiskevårdsarbete, hållbara fiskeregler och starka fiskbestånd med god tillgång på stora fiskar. Detta gäller inte minst attraktiva rovfiskarter, vilket det mesta av dagens fritidsfiske riktar sig efter. Regler som främjar starka fiskbestånd är exempelvis minimimått och baglimits där det senare anger ett maximalt antal fiskar som får avlivas och tas upp per fiskare och dag. Regler som främjar stor fisk vilket skapar ett attraktivt sportfiske är

exempelvis maximimått som anger en övre gräns för hur stor fisk man får avliva och ta upp.

Myndigheter och andra organisationer kan bidra med lättillgängligt kompetenshöjande material som kan inspirera föreningarna till att utveckla sin verksamhet. Information behövs bland annat om fiskeregler som ger stor nytta samtidigt som de inte inskränker fiskemöjligheterna alltför mycket. Det behövs också goda exempel på hur den ekonomiska avkastningen från fiskevattnet kan öka och rekommendationer kring hur föreningen kan arbeta med att förbättra tillgängligheten till fiske på olika sätt.

Foto: Erik Wennerhag

Goda exempel och kontaktpersoner

Fiskevattenägareförbundet: Praktisk fiskevård i fiskevårdsområdet – Idéer för inspiration.

Fiskevattenägareförbundet: Att införa kontrollavgiften - så här går det till!

Fiskevattenägareförbundet - Fisketillsyn - utbildning för fisketillsynsmän

Nr	Förslag utförare	Åtgärd	Prio	Kostnad och finansiering
1.2.1	Fiskevattenägareförbundet i Jönköpings län och enskilda fvof	Driva frågor som rör fiskevård och tillgänglighet, bland annat med stöd av kompetenshöjande material. Även åtgärden "Rekommendationer för arbetet i fiskevårdsområdesföreningarna" kan bidra till detta.	1	Kostnaden beror på vilka åtgärder som utförs och i vilken omfattning.
1.2.2	Enskilda fvof	Utbilda fisketillsynsmän och bedriva aktiv fisketillsyn som bidrar både till att följa upp regel efterlevnad och öka förståelsen för regelverket.	1	Beroende på utförare, ca 500-600 kr/fillsynsman
1.2.3	Länsstyrelsen	Årliga utskick till fiskevårdsområdesföreningarna med aktuella frågor och tips på åtgärder som man kan vidta för att utveckla verksamheten inom bland annat fiskevård och tillgänglighet.	1	Finansieras inom ramen för den löpande förvaltningen.
1.2.4	Länsstyrelsen	Upprätta och kommunicera generella rekommendationer för förvaltning och utveckling som anger förslag på åtgärder för fiskevårdsområden. Det kan bland annat vara exempel på lämpliga fiskeregler och åtgärder som kan vidtas för att öka den ekonomiska avkastningen av fiskevattnet.	1	75 000 – 100 000 kronor. Kan finansieras genom statliga fiskevårdsmedel.
1.2.5	Länsstyrelsen	Ta fram och sprida material som beskriver hur man bäst återutsätter abborre, gädda och gös (så kallad catch & release) och när det fungerar bäst.	1	50 000 kronor. Kan finansieras via havs- och vattenmiljöanslaget samt löpande förvaltning
1.2.6	Länsstyrelsen	Aktivt delta på möten och seminarier där fiskevårdsområdesföreningar är representerade.	1	Inom ramen för ordinarie verksamhet eller specifika projekt.
1.2.7	Länsstyrelsen	Genomföra en konferens och kunskaps- höjande seminarier riktade till fiskevårdsområden i länet. Tema för en sådan konferens skulle till exempel kunna vara gösen i Jönköpings län	2	50 000 – 100 000 kronor. Kostnaden avser en konferens. Kan finansieras genom statliga fiskevårdsmedel eller LONA om kommun medarrangerar.
1.2.8	Länsstyrelse/konsult	Upprätta nya eller uppdatera befintliga förvaltnings- och utvecklingsplaner.	2	Beroende på omfattning och ambitionsnivå för respektive plan.
1.2.9	Fiskevattenägareförbundet i Jönköpings län	Sprida de informationsmaterial som Fiskevattenägareförbundet tagit fram inom bland annat riktpriser för fiskekort, kräftfiskevård, praktisk fiskevård, fisketillsyn och införande av kontrollavgiften.	1	Kostnader inom ramen för den ordinarie verksamheten.

EXEMPEL PÅ FISKEREGLER FÖR FISKEVÅRD OCH ATTRAKTIVT FISKE

Principen vid val av fiskeregler bör vara största möjliga nytta för fisken i kombination med minsta möjliga inskränkning i fisket. För att säkerställa god regelefterlevnad är det också viktigt att motivera varför regler för fisket införs.

Minimimått

Minimimått innebär att fisk under en viss längd skall återutsättas. Man inför oftast minimimått i ett vatten för att skydda unga individer och ge dem möjlighet att leka minst en gång. Därför är det viktigt att minimimåttet anpassas till arten man avser att skydda samt till tillväxthastigheten i aktuell sjö eller vattendrag.

Maximimått

Maximimått innebär att fisk över ett visst mått skall återutsättas. Stora individer har fler och större romkorn, vilket kan innebära bättre överlevnad hos avkomman. Detta kan vara en god anledning till att värna om de större exemplaren. Dessutom är det ur sportfiskesympunkt gynnsamt att låta större individer leva vidare och reproducera sig eftersom dessa för vidare anlaget för god tillväxt. Bland fiskätande arter såsom abborre, gös och gädda utgör större individer också en viktig reglerande funktion av fiskesamhället eftersom de genom kannibalism håller nere antalet fiskar av samma art. Fåre småfiskar innebär minskad konkurrens om föda vilket leder till att fler individer har möjlighet att växa sig stora.

Fönsteruttag

Fönsteruttag är en kombination av minimi- och maximimått. I praktiken innebär det alltså att man endast får behålla fisk mellan exempelvis 40 och 70 cm. Om fisk av annan längd fångas ska den alltså sättas tillbaka så varsamt som möjligt.

Fångstbegränsning ("Baglimit")

Fångstbegränsning, eller som regeln ofta benämns - "baglimit", innebär att man inte får ta upp mer än ett visst antal fiskar. Avsikten med begränsningen är att man inte ska fiska mer fisk än vad vattnet klarar av att producera, samt att anpassa uttaget så man inte tar upp mer fisk än vad som förbrukas i det egna hushållet. En fångstbegränsning bör med fördel kombineras med lämplig storleksbegränsning.

Fredningstider och fredningsområden

Fredningstid innebär att fisk av en viss art skyddas i hela sjön eller vattendraget, oftast i samband med leken. Detta kan innebära att hela området stängs för fiske eller att det råder fiske- eller fångstförbud för arten.

Fredningsområden innebär att vissa områden skyddas från fiske under en viss period eller hela året. Fiske är därmed möjligt att bedriva i resten av sjön utanför utpekade fredningsområden, även efter den art som är fredad inom fredningsområdena.

Fredningsområden kan vara lämpligt att använda om man har god kunskap om viktiga lekområden. Generella fredningstider kan vara bättre att använda om man saknar sådan lokalkunskap eller om beståndet anses vara mycket svagt.

Hantering vid återutsättning och fisketillsyn

För att regler som kräver återutsättning av vissa fiskar ska få avsedd effekt krävs att fisk som ska sättas tillbaka hanteras på ett så skonsamt sätt som möjligt för att öka fiskens chans till överlevnad. Därför är det viktigt att nå ut med bra information, inte minst till ovana fiskare (Länsstyrelsen avser att ta fram ett sådant underlag).

Utöver god hantering vid återutsättning behövs också fisketillsyn både i förebyggande och upplysande syfte, samt för att säkerställa att reglerna följs. I samband med att man beslutar om fiskeregler bör man tänka på att reglerna i största mån ska vara praktiskt möjliga att följa upp genom fisketillsyn. Kontrollavgift kan införas av fiskevårdsområdet för att fisketillsynsmannen ska kunna utdöma en avgift då någon bryter mot fiskevårdsområdets egna regler. Sveriges fiskevattenägareförbund har tagit fram instruktioner om hur det går till.

2. Tillgängligheten till fiske har förbättrats

2.1 TILLGÄNGLIGHET TILL INFORMATION OCH FISKEKORT

SYFTE

Öka tillgängligheten till fiskekort och information om fiskemöjligheter och att öka mängden översatt information.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

I dagsläget kan det fortfarande vara svårt att såväl hitta information om var det är tillåtet att fiska, förekommande fiskarter, information om var det finns båtrampar eller båtar att hyra, tillgänglighetsanpassat fiske för funktionsnedsatta, gratis fiske för barn och

ungdomar, samt var man kan köpa fiskekort. Fiskekortsförsäljning på internet eller som sms ökar stadigt, men fortfarande erbjuder enbart cirka en tredjedel av länets fiskevårdsområden den möjligheten. Bristen på information och avsaknaden av lättillgängliga fiskekort kan vara hämmande för möjligheten att bedriva fritidsfiske. Det finns också ett behov av enkel information om fisket på andra språk än svenska liksom den information som finns om allemansrätten. Det finns också behov av information om fiskeregler och fiskekort i fiskevårdsområden på engelska och tyska.

Foto: Sportfiskarna

Nr	Förslag utförare	Åtgärd	Prio	Kostnad och finansiering
2.1.1	Fiskevårdsområdesföreningar	Införa fiskekortsförsäljning online.	1	Liten kostnad för respektive förening.
2.1.2	Fiskevårdsområdesföreningar	Ta fram en egen hemsida där man kan informera om fisket i området om behov finns.	2	Liten kostnad för respektive förening.
2.1.3	Länsstyrelsen	Ta fram ett enkelt informationsmaterial om fisket i Vättern som gör att fler vågar prova utan att känna sig hämmade av svårgenomträngligt regelverk.	3	50 000 kronor. Kan finansieras via friluftslivsanslaget och leader Vättern
2.1.4	Länsstyrelsen	Tillgängliggör de djupkartor över länets sjöar som man äger rätten att sprida.	3	Finansieras genom löpande förvaltning
2.1.5	Länsstyrelsen eller annan aktör	Ta fram ett lättillgängligt material om fisket på andra språk än svenska liknande den information som finns om allemansrätten. Arbetet bör ske gemensamt för hela Sverige.	1	100 000 kronor. Kan finansieras via friluftslivsanslaget, förvaltningsanslag för Svenska fiskeregler.
2.1.6	Länsstyrelsen	Tillsammans med aktörer som erbjuder fiskekortsförsäljning online diskutera hur översättning ska fungera och hur funktionalitet för enkel översättning kan erbjudas f.v.f.	2	Inom ramen för ordinarie arbete
2.1.7	Länsstyrelsen och fiskevattenägarförbundet i Jönköpings län	Ta fram ett material för barn om möjligheten att fiska gratis för barn och ungdomar.	2	50 000 kronor. Kan finansieras via friluftslivsanslaget och löpande förvaltning.
2.1.8	Kommuner	Tillgängliggör uppdaterad information om fisket inom kommunen.	1	Kostnad beroende på ambitionsnivå hos kommunerna.
2.1.9	Länsstyrelsen, kommuner, region och Smålands Turism	Gemensamt kartlägga behovet av och möjlig finansiering till en regional informationsnod som kan tillhandahålla uppdaterad information rörande fritidsfiske och fisketurism i Jönköpings län. Informationsnodens uppgift skulle också kunna vara att löpande kunna svara på frågor angående fisketurism som uppkommer på kommunernas turistbyråer, samt att samordna företagsnätverk m.m. på fisketurismens område.	1	Relativt stor kostnad (500 000 – 1 000 000 kr) som behöver delas på många finansierare.

2.2 FYSISK TILLGÄNGLIGHET

SYFTE

Förbättra tillgängligheten till fiske i länets vatten.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

Vid sidan av tillgänglighet till information finns det på många platser också behov att förbättra tillgängligheten till fiske ute vid sjöar och vattendrag. Vad gäller tillgänglighetsanpassat fiske för funktionsnedsatta så saknas idag information om var det finns kvalitetssäkrade sådana fiskeplatser. På många håll finns behov av

det mest basala, alltså att kunna ta sig ut på sjön genom att kunna sätta i sin båt vid en ramp eller genom att hyra båt. Ytterligare en sak som lyfts fram är att regelverken i vissa fiskevårdsområden begränsar tillgängligheten till fritidsfiske för fiskekortsköpare under delar av säsongen.

Goda exempel

Noens fiskevårdsförening har anlagt sjösättningsramp med stöd från Leader Sommenbygd. I anslutning till rampen finns även plats för parkering av bil och båttrailer. Läs mer här: <http://noen-fiske.se/>

Foto: Stefan Gustafsson

Nr	Förslag på utförare	Åtgärd	Prio	Kostnad och finansiering
2.2.1	Länsstyrelsen	Ta fram/tillgängliggöra vägledningsmaterial om tillgänglighetsanpassade fiskeplatser för funktionsnedsatta, båtramper och vad det finns för möjlighet att söka finansiering för detta.	1	Cirka 50 000 krono för att sammanställa och sprida befintlig information, samt att beskriva finansieringsmöjligheter. Kan finansieras via friluftslivsanslaget och löpande förvaltning.
2.2.2	Fiskevårdsområdesföreningar och kommuner	Utreda om det finns regler i området som i onödan begränsar tillgängligheten till fiske (i tid, rum eller med vissa metoder) och granska om det finns behov av reglerna eller om de kanske har spelat ut sin rätt.	1	Liten kostnad för respektive förening.
2.2.3	Fiskevårdsområdesföreningar och kommuner	Arbeta med att förbättra tillgängligheten vid de egna vattnen, till exempel genom anläggande av båtramper, hyra ut båt eller andra faciliteter såsom parkeringsplatser, grillplatser, skyltning eller annat beroende på vilka behov som finns.	1	För kommun eller fiskevårdsområdesförening: Egen finansiering eller ansökan om stöd från landsbygdsprogrammet, leaderområde, LONA eller bygdeavgiftsmedel om sådana finns i det aktuella området.

3. Samverkan inom fritidsfiske och fisketurism har stärkts både regionalt och lokalt

3.1 NÄTVERK FÖR FRITIDSFISKE OCH FISKETURISM I JÖNKÖPINGS LÄN

SYFTE

Skapa ett nätverk för att öka samverkan inom fritidsfiske- och fisketurismfrågor i länet.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

Vårt område har fantastiska möjligheter till fritidsfiske och fisketurism, men för att växla upp arbetet, öka samverkan mellan olika aktörer och vidta rätt åtgärder finns behov av ett länsövergripande nätverk för frågor som rör fritidsfiske och fisketurism. Under 2016 lades grunden för detta genom en workshop som lett fram till innehållet i denna strategi. Länsstyrelsens ambition är att permanenta detta nätverk och utöka det för att innefatta ytterligare aktörer som inte deltog under 2016.

Nätverket bör innehålla myndigheter, kommuner, region, Smålands Turism, representanter för fiskevattenägare-förbundet i Jönköpings län, fritidsfisket, fisketurismen, fiskebutiker, Leaderområden och andra finansiärer för framtida satsningar. Det bedöms vara en styrka att även nationella myndigheter och organisationer på fiskets område deltar för att sprida information i nätverket om vad som händer på det nationella planet och hur vi kan dra nytta av erfarenheter och pågående arbete. Nätverket kan bidra till att myndigheter och turismutvecklare bättre tar hänsyn till idéer och behov från fiskevattenägare och fisketurismföretagare.

Goda exempel och kontaktpersoner:

Motsvarande nätverk finns nationellt där Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för att samordna en rådgivande grupp inom fritidsfiske och fisketurism som diskuterar aktuella frågor. Kontaktperson: Daniel Melin, Jordbruksverket, daniel.melin@jordbruksverket.se.

Nr	Förslag på utförare	Åtgärd	Prio	Kostnad och finansiering
3.1.1	Länsstyrelsen	Ansvara för att samordna nätverket och sammankalla till möten 1-2 gånger per år med start 2017. Mötena ska även fungera som forum för att följa upp arbetet med denna strategi och hjälpas åt att initiera åtgärder som ännu inte blivit av.	1	25 000 kronor. Kan finansieras via friluftslivsanslaget och löpande förvaltning
3.1.2	Länsstyrelsen	Ansvara för att anordna tematräffar inom olika områden då nätverket kan utökas för att innefatta ytterligare aktörer.	2	25 000 kronor. Kan finansieras via friluftslivsanslaget och löpande förvaltning
3.1.3	Övriga aktörer	Prioriterar och deltar i nätverket.	1	Aktörer deltar på egen bekostnad.

3.2 SAMVERKAN MELLAN FISKEVATTENÄGARE OCH FRITIDSFISKARE OCH FISKETURISMFÖRETAG

SYFTE

Öka samverkan mellan fiskevattenägare, fisketurismföretagare och fritidsfiskare.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

Merparten av fisket i Jönköpings län sker på enskilt vatten. En förståelse och ett väl fungerande samarbete mellan fiskevattenägare, fisketurismföretagare och fritidsfiskare är därför viktigt. Det kan underlätta utvecklingen av fritidsfiske och fisketurism lokalt och stärka dess roll i utvecklingen av en levande landsbygd. Fritidsfiske bidrar även till god folkhälsa, rekreation och en meningsfull fritidssysselsättning. Ökat fritidsfiske och fisketurism har potential att öka intäkterna för fiskevattenägare genom ökad fiskekortsförsäljning.

Både fiskevattenägare, fisketurismföretagare och andra lokala företagare kan dra nytta av en ökad fisketurism i länet. Om fler övriga lokala produkter eller tjänster erbjuds fisketurister ökar sannolikt varje

Foto: Paradis Gård

Goda exempel och kontaktpersoner

Södra Vixens fvof och Paradis gård är ett exempel på där fisketurismföretagaren har engagerat sig i fvof:s utveckling och man tillsammans har arbetat för hållbara fiskeregler.

Kontaktperson: Lennart Swärdh, Paradis Gård
e-post: lennart@paradisfiskecamp.se

fisketurists ekonomiska bidrag till den lokala ekonomin, vilket är positivt för utvecklingen av en levande landsbygd.

Från lokala fisketurismföretagare har det framkommit att fisketurister gärna bor i egna stugor nära det aktuella fiskevattnet. Stuguthyrning kan därför vara en extra inkomstkälla för fiskerättsägare eller andra med boendemöjligheter.

Nr	Förslag på utförare	Åtgärd	Prio	Kostnad och finansiering
3.2.1	Fiskevattenägare	Upprätta samverkansforum med fritidsfiskare och turismföretagare i de fall sådan verksamhet bedrivs vid vattnet.	1	Liten kostnad för enskilda fvof
3.2.2	Fritidsfiskare och fisketurismföretagare	Bidra med konstruktiva synpunkter på hur fisket och fiskevården kan utvecklas.	1	-
3.2.3	Fisketurismföretagare	Förankra sin verksamhet lokalt och minimera det ekologiska avtrycket av den egna verksamheten.	1	Viss kostnad för fisketurismföretagare

4. Fisketurismen är en viktig del av hållbar landsbygdsutveckling

4.1 MARKNADSFÖRING OCH FÖRSÄLJNING AV FISKEPRODUKTER

SYFTE

Att klargöra vilka kategorier av fisketurister som besöker vårt län och skapa slagkraftig och träffsäker marknadsföring. I förlängningen är syftet att öka antalet fisketurister i länet.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

Det finns uppgifter på nationell nivå om att de flesta internationella fisketurister är män som reser i grupp utan barn. Om det ser annorlunda ut bland de fisketurister som besöker vår region vet vi inte.

Det har även framförts att internationella turister ofta ser Sveriges allemansrätt som en möjlighet att kunna komma ut i skog och mark. Det kan finnas behov av att marknadsföra fiskemöjligheterna även för grupper som inte reser med ett tydligt syfte att fiska. Fiske kan vara en anledning att vistas i naturen även om fisket i sig inte är det viktigaste.

Jönköpings län har en varierande natur där det finns goda möjligheter att hitta en egen ostörd miljö. Här finns också flera erkänt bra fiskevatten för fiske efter gädda och gös som är de viktigaste arterna för fisketurister som besöker inlandsvatten i södra Sverige. Dessutom har Vättern en fiskfauna som inkluderar röding, öring, harr och lax som är helt unikt i södra Sverige. Jönköpings län kan därmed erbjuda ett varierande utbud av fiskeupplevelser som passar en bred grupp av fisketurister och är ur ett nordiskt perspektiv beläget relativt nära den europeiska marknaden.

Marknadsföring av regionen ska ses som ett komplement till varje enskild entreprenörs egen marknadsföring. Marknadsföring och val av form ska vara målgruppsanpassad. Därför kan det finnas behov av nischad marknadsföring till olika målgrupper, exempelvis renodlade fisketurister respektive turister som även vill göra annat under sin semester. Smålands Turism har ett övergripande ansvar för marknadsföringen av regionens besöksnäring, medan fisketurismföretagen har god kunskap om riktad marknadsföring till sin marknad och sina gäster.

Nr	Förslag på utförare	Åtgärd	Prio	Kostnad och finansiering
4.1.1	Länsstyrelsen och Smålands turism	Att utreda vilka kategorier av fisketurister som besöker vårt län, se åtgärdsområde 6.1	1	Se åtgärdsområde 6.1
4.1.2	Smålands turism och turismföretagare	Marknadsföra och sälja regionens fiskeprodukter på lämpligt sätt med utgångspunkt från undersökningen ovan.	2	Kan finansieras via landsbygdsprogrammet eller annan projektf finansiering

4.2 SAMVERKAN MELLAN FÖRETAG OCH KOMPETENSINSATSER

SYFTE

Skapa attraktiva paketlösningar där boende, mat och fiskeupplevelser ingår. Åtgärden syftar också till att öka beläggningsgraden på länets boendeanläggningar på årsbasis genom samverkan mellan olika aktörer, samt att stärka kompetensen inom fiske hos turismpersonal på kommunerna.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

Samverkan mellan entreprenörer från olika segment inom turismnäringen såväl som mellan aktörer inom fisketurismnäringen har vid flera tillfällen lyfts som viktiga åtgärder för att förenkla för och utveckla fisketurismen. En fungerande samverkan mellan olika segment inom turismnäringen kan underlätta för att skapa paketlösningar, där boende, mat och fiskeguide/fiskevatten ingår. Samverkan kan också innebära att fisket och fiskeupplevelser marknadsförs och synliggörs av fler företag då även hotell och andra boendeanläggningar erbjuder fiskerelaterade upplevelser.

Fiska kan man göra under hela året. Troligtvis kan fiske vara en aktivitet som har goda förutsättningar att locka turister även utanför den huvudsakliga turistsäsongen. Här borde det finnas potential att utveckla samarbetet mellan fisketurismföretag och företag som har sommarturister eller sommargäster som primär målgrupp.

Leverantörer i upplevelsekedjan bo-ät-göra är alla beroende av varandra i en destination. Mogna och framgångsrika destinationer kännetecknas av hög samverkansgrad. Genom att känna till andra aktörer inom regionen och vad de erbjuder kan turister vägledas till andra aktörer om man för tillfället är uppbokad eller inte erbjuder det turisten efterfrågar.

Eventuell samverkan mellan företag kan behöva formaliseras genom specifika avtal där överenskommelser tydliggörs så att det upplevs rättvist.

För att stärka den regionala landsbygdsutvecklingen och fisketurismen är det viktigt att hålla kvar besökare i området och få dem att vilja återkomma. Annars finns en risk att turister söker sig till ett annat resmål och inte bidrar till den regionala ekonomin. Om man genom vägledning samt hög och jämn kvalitet på leverans kan få en turist att bli nöjd med vistelsen är förmodligen chansen större att man uppnår positiv indirekt marknadsföring av regionen och återvändande turister. I förlängningen kan sådan samverkan företagare emellan sannolikt öka den totala fisketurismen i regionen.

Det finns också behov av att stärka turistbyråernas kompetens inom fiske. Många turister som hyr privatägda stugor eller som rest till Sverige utan huvudsakligt syfte att fiska kan söka information och fiskekort den vägen.

Goda exempel och kontaktpersoner:

Fishing in Sweden är ett nätverk mellan mer än 20 samarbetande företag inkluderande bland annat fiskeguide och boendeanläggningar som marknadsförs gemensamt. Målet är att skapa lösningar där varje företagare fokuserar på vad man gör bäst. Kontaktperson: Henrik Olsson och Michael Kleemann, Fishing in Sweden, info@Fishing-in-Sweden.com

Nr	Förslag på utförare	Åtgärd	Prio	Kostnad och finansiering
4.2.1	Turismföretagare	Utveckla samarbeten mellan olika segment inom turismnäringen.	1	Kostnad efter ambitionsnivå för företagare. Projektet "Hållbar produktutveckling" som drivs av Smålands Turism kan delvis finansiera åtgärden till och med 2019.
4.2.2	Turismföretagare	Öka kunskapen om andra aktörer inom fisketurismnäringen.	2	Kostnad efter ambitionsnivå för företagare. Projektet "Hållbar produktutveckling" som drivs av Smålands Turism kan delvis finansiera åtgärden till och med 2019.
4.2.3	Smålands turism och Länsstyrelsen	Anordna årliga tematräffar för fisketurismföretagare, fiskebutiker och turistbyråer som fungerar som mötesplats för företagare och fiskebutiker samt som kompetensutveckling för turistbyråer och turismpersonal hos kommunerna. Sådana träffar kan bidra till att stärka service och mottagande för fiskeintresserade turister.	1	Åtgärden innebär kostnader för Smålands turism, Länsstyrelsen och deltagare. Projektet "Hållbar produktutveckling" som drivs av Smålands Turism kommer erbjuda nya nätverk och kompetensinsatser för målgruppen.

Foto: Fishing-in-sweden.com.

4.3 HÅLLBAR PRODUKTUTVECKLING

SYFTE

Besöksnäringen ska utvecklas hållbart och bli mer internationellt konkurrenskraftig.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

Det behövs rådgivning och företagsutveckling med kvalitet och hållbar utveckling i fokus. Genom ett pågående projekt om hållbar produktutveckling finns möjlighet till genomlysning och rådgivning via Swedish Welcome.

För att bättre kunna attrahera fisketurismgäster finns det hos många turismföretagare också behov av att utveckla verksamheten för att bättre möta målgruppernas krav och förväntningar. I samband med genomlysning och analys av Swedish

Welcome bör därför även en fisketurismutvecklare följa med och ge råd beträffande de delar av företagets verksamhet som rör fisketurism.

Foto: Fishing-in-sweden.com

Kontaktperson:

Smålands Turism, Johan Delfalk,

e-post: johan.delfalk@smalandsturism.se

Nr	Förslag på utförare	Åtgärd	Prio	Kostnad och finansiering
4.3.1	Smålands turism	Att genom sitt projekt om "Hållbar produktutveckling" erbjuda fisketurismföretagare i Jönköpings län möjlighet till kompetensinsatser, lönsamma nätverk, affärsutveckling samt kvalitets- och hållbarhetsmetoden Swedish Welcome.	1	Kan finansieras via Smålands Turisms länsstäckande projekt "Hållbar produktutveckling".
4.3.2	Fisketurismföretagare	Tar vara på möjligheten till genomlysning och rådgivning och omsätter det i företagsutveckling.	1	Fisketurismföretagare bekostar sin egen tid.
4.3.3	Fisketurismföretagare	Förankra sin verksamhet lokalt och minimera det ekologiska avtrycket av den egna verksamheten.	1	Viss kostnad för fisketurismföretagare
4.3.4	Länsstyrelsen i Jönköpings län	Bidrar med fiskekunskap till Smålands Turisms projekt "Hållbar produktutveckling" för utveckling av nya fiskeupplevelser i vår region.	2	Saknas

5. Intresset för fiske har ökat

5.1 KLASSDRAGET – RIKTADE FISKEAKTIVITETER TILL BARN OCH UNGDOMAR

SYFTE

Att få fler barn och ungdomar att prova på fiske.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

Forskning visar att det finns många nyttor med regelbundet friluftsliv kopplade till hälsa, lärande, sociala utveckling och miljöengagemang. Satsningar för att få barn att prova på friluftaktiviteter är därför viktiga. Fiske är ett exempel på en aktivitet som inte är lätt att prova på som barn utan stöttande vuxna i närheten.

Sportfiskarna driver sedan 2007 Klassdraget, där lokala fiskeklubbar tillsammans med skolor arrangerar en gemensam fiskedag där barnen får prova på att fiska. Efter ansökan bjuder sportfiskarna på en klassuppsättning metspön eller pimpel-spön och pedagogiskt material. Under årens lopp har 60 000 barn fått prova på fiske genom Klassdraget och det får därmed ses som ett gott exempel på hur föreningslivet tillsammans med skola kan hjälpa barn att få prova på friluftaktiviteter.

Foto: Sportfiskarna.

Goda exempel och kontaktpersoner

Jönköpings kommun: Har dragit igång arbetet tillsammans med Jönköpings fiskeklubb. Anordnar nu aktiviteter för alla femteklassare på Torpaskolan och Gräshagsskolan samt för Jönköpings kommuns särskolor. Kontaktperson: Peter Gunnarsson, Jönköpings kommun, peter.gunnarsson@jonkopinga.se.

Sportfiskarna: <http://www.sportfiskarna.se/Om-oss/Kontakt/Väst-Göteborg>

Nr	Förslag på utförare	Åtgärd	Prio	Kostnad och finansiering
5.1.1	Kommun och lokal fiskeklubb	Kommunerna initierar och genomför i samverkan med lokala fiskeklubbar och intresserade skolor minst en klassdragsaktivitet årligen. Genom att dra igång en aktivitet kan konceptet sedan växa på egen hand. Konceptet kan även fungera för att sprida information om fisket till nyanlända.	1	Fiskeklubben och skolklassen skickar ansökan till Sportfiskarna. Ideellt arbete och befintliga medel för att initiera arbetet på kommunen kan finansiera satsningen. LONA kan också vara en tänkbar medfinansör av åtgärder med koppling till skola och friluftsliv.

5.2 INFORMATION OM OCH UTVECKLING AV TÄTORTSNÄRA FISKE

SYFTE

Att utveckla det tätortsnära fisket genom att förbättra information och tillgänglighet till fysiska fiskeplatser.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

En stor del av friluftslivet bedrivs i nära anslutning till tätorter. Det tätortsnära fisket bedöms vara speciellt viktigt för barn, ungdomar och personer med utländsk bakgrund. För att utveckla det tätortsnära fisket behövs information om var man kan fiska, när och hur man kan fiska på respektive plats och vad man kan förväntas få på kroken. Informationen gäller bland annat regler som de som fiskar måste förhålla sig till. Här är det exempelvis viktigt att tydliggöra var man får fiska och var man inte får fiska. Vägledande information är väl så viktigt för att de som fiskar ska lyckas och på så vis etablera ett intresse för fiske som i förlängningen kan skapa ett större intresse för natur- och miljörelaterade frågor. Här handlar det exempelvis om att informera om när och hur man bäst fiskar på den aktuella platsen och vad man kan förvänta sig att få utifrån hur man fiskar. Genom att arrangera olika prova-på-tillfällen, familjeaktiviteter eller tävlingar kan fler få upp ögonen för fisket.

På vissa platser kan man fiska från stränder. På andra platser kan det vara svårt på grund av att det exempelvis är för mycket växtlighet i vattnet, täta buskage utmed stränderna eller att det är för grunt utmed land. Således räcker det i många fall inte med att informera om fiskemöjligheterna. På många platser finns det ett behov av att göra i ordning exempelvis fiskeplattformar eller bryggor för att förenkla för dem som ska fiska. Genom att iordningställa fiskeplatser kan man också styra var fisket bedrivs.

Goda exempel och kontaktpersoner

Utmed Svartån i Örebro finns det iordningställda fiskeplattformar som används av framförallt metare, men även andra former av sportfiskare.

Även i Norrköping har man aktivt arbetat för att utveckla cityfisket i Motala ström. Läs mer på www.cityfiskeinorkoping.com.

Sportfiskarna Region Värmland arbetar för ett stadsnära fiske i Karlstad. Kontaktperson. Kontaktperson: Peter Belin. Läs mer här: www.sportfiskarna.se

Jönköpings kommun upplåter fiske gratis i Munksjön och Rocksjön mot att man har löst ett sportfiskekort. Läs mer här: <http://www.jonkopings.se/sportfiskekortet>

Nr	Förslag på utförare	Åtgärd	Prio	Kostnad och finansiering
5.2.1	Länsstyrelsen	Genomför en inventering för att kunna erbjuda information om kvalitetssäkrade tätortsnära tillgänglighetsanpassade fiskeplatser.	1	<100 000 kronor. Kan åtgärdas med hjälp av särskilt projektfinansiering
5.2.2	Kommunen	Att sätta upp skyltar eller på annat sätt informera om var, när, hur och vad man kan fiska. Ibland saknas tydlig information ifall fisket är tillåtet eller inte – utred och informera.	1	Finansiering kan exempelvis ske genom kommun, LONA eller Leader.
5.2.3	Länsstyrelsen, lokal fiskeklubb eller annan aktör	Fungera som ett bollplank för kommuner genom att bistå med information till kommuner om var, när, hur och vad man kan fiska.	2	Relativt liten kostnad. Bekostas av friluftslivsanslaget, inom ramen för löpande förvaltning eller genom ideellt arbete.
5.2.4	Kommunen	lordningsställa fiskeplatser på lämpliga platser med hänsyn till övriga samhällsintressen och möjligheten att få fisk.	2	Kostnad hos respektive kommun beroende på omfattningen av arbetet.
5.2.5	Fiskeklubb eller annan intressent	Arrangera fisketävlingar, prova på-fällan, familjeaktiviteter eller andra arrangemang som sprider intresse och inspirerar till fiske.	2	Kostnad beroende på omfattningen av arbetet.

Foto: Sportfiskarna.

5.3 ETABLERA SPORTFISKARNA I JÖNKÖPINGS LÄN

SYFTE

Syftet med åtgärden är att Sportfiskarna ska etablera ett arbete i Jönköpings län. I förlängningen kan detta bidra till att öka möjligheterna att fiska i länet, inte minst för barn, ungdomar och grupper med särskilda behov.

Foto: Sportfiskarna.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund (Sportfiskarna) är en ideell organisation. De arbetar med både sportfiske och fiskevårdsfrågor på bred front. En betydande del av verksamheten går ut på att främja barn och ungdomars möjlighet att fiska. En annan viktig del av verksamheten går ut på att arbeta för starka fiskbestånd som möjliggör ett hållbart fiske även för kommande generationer.

Sportfiskarna har sitt huvudkontor i Stockholm men har succesivt etablerat regionkontor i Göteborg, Malmö, Stockholm, Visby, Forshaga och Luleå. Vår region fångas inte upp av nuvarande regionkontor och för att stärka Sportfiskarnas verksamhet här och i synnerhet arbetet med barn och ungdomars fiske i vår region kan ett regionkontor i Jönköpings län vara en viktig satsning.

Goda exempel och kontaktpersoner

Sportfiskarna har succesivt utökat sin närvaro i landet genom att regionkontor har etablerats på flera orter. Föreningen bedriver ett riktat arbete för att skapa ökat intresse hos barn och ungdomar, där koncept som exempelvis "Klassdraget", "Skolbäcken" och "Fiskelov" är återkommande inslag. Läs mer här: www.sportfiskarna.se

Nr	Förslag på utförare	Åtgärd	Prio	Kostnad och finansiering
5.3.1	Sportfiskarna	Etablera ett arbete i Jönköpings län	1	Det krävs sannolikt extern finansiering för att Sportfiskarna ska kunna etablera verksamhet i Jönköpings län. Det krävs diskussioner med potentiella samarbetspartners och medfinansierare för att denna fråga ska kunna lösas. Länsstyrelsen kan bidra till att få till stånd sådana diskussioner.

6. Kunskapen om fritidsfisket och fisketurismens omfattning och betydelse är känd

6.1 ÖKAD KUNSKAP OM FRITIDSFISKE OCH FISKETURISM

SYFTE

Förbättra kunskapen om fritidsfiske och fisketurism och sprida den till utpekade aktörer.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

Fritidsfiskets omfattning bland svenska utövare och dess betydelse som reseanledning behöver utredas noggrannare och göras känd. Nationellt finns studier om fiskets omfattning och fiskets betydelse för utländska turister som vistas i Sverige.

Det finns även studier som beskriver omfattningen av fisketuristiskt företagande. Det saknas dock regionalt nedbruten information. Dessutom finns det en okunskap om vad fritidsfiske och fisketurism bidrar med för den regionala ekonomin och om turisterna (vilka de är och varifrån de kommer). Utökad kunskap om fisketuristerna som besöker vårt område kan användas för att marknadsföra vår region på rätt sätt och genom att utforma rätt typ av produkter.

Goda exempel och kontaktpersoner:

Tillväxtverket har genom IBIS-undersökningen sammanställt material om fisketurister på nationell nivå.

Nr	Förslag på utförare	Åtgärd	Prio	Kostnad och finansiering
6.1.1	Smålands turism	Bearbeta Tillväxtverket för att få ytterligare information om fiskegästerna i vår region (Småland med öarna) från IBIS-studien 2010-2013.	1	>100 000 kr. Tänkbara finansierare: Landsbygdsprogrammet, Friluftslivsanslag från Naturvårdsverket.
6.1.2	Smålands turism	Sammanställa vägledningmaterial för turistföretagare med fisketurister som kunder med hjälp av statistik från Tillväxtverket.	1	
6.1.3	Länsstyrelsen med hjälp av fisketurismföretagare och Smålands turism	Sammanställa ett informationsmaterial om fritidsfisket och fisketurismens betydelse i vårt område. Utpekade målgrupper att nå med information om fritidsfisket och fisketurismens betydelse i vår region är fiskevattenägare, finansierare och kommuner (turistbyråer, näringslivsutvecklare, m.fl.).	1	
6.1.4	Jordbruksverket	Leverera regionalt nedbruten information om det fisketuristiska företagandet.	2	Mindre kostnad hos Jordbruksverket.
6.1.5	Länsstyrelsen	Bearbeta Havs- och vattenmyndigheten för att få tillgång till regionalt nedbruten information om fritidsfisket.	2	Liten kostnad